

PÅ SCENEN ER RETTEN SAT

Hamlet bor i et socialt boligbyggeri i Aalborg og står anklaget for at have stukket sin ekskærestes far ihjel ved sin mors bryllup. Nordjyske dommere, forsvarere og anklagere spiller sig selv i konceptteater – uden at skulle lære en eneste replik.

Af journalist Sune Falther

Receptionisten leder forgæves i kalenderen og ser op på patienten igen:

"Hamlet, siger du? Nej, du står her ikke. Er du sikker?"

I samme øjeblik kommer psykiateren forbi:

"Jo, den er god nok. Kom du med mig, Hamlet," siger han, og forklarer uddybende for receptionisten:

"En 400 år gammel mordsag, faktisk."

Der sker sære ting i Aalborg i denne tid. Her opfører Teater Nordkraft i perioden fra den. 15. til den 19. marts Shakespeares 'Hamlet' – sat i en ramme af nordjysk retsvæsen.

Stykket 'Please, Continue (Hamlet)' tager ganske vist sit afsæt i den klassiske fortælling om den danske prins, som slår sin onkel ihjel for at hævne mordet på sin far. Men i den udgave, som Teater Nordkraft opfører i marts, er Kronborg byttet ud med socialt boligbyggeri, og Hamlet står anklaget for at have slået sin ekskærestes far ihjel ved sin mors bryllup.

Selv siger Hamlet, det var et uheld, men det er der fagfolk til at vurdere. Rigtige fagfolk, endda. For når Hamlet skal i retten, er der en forsvarsadvokat til at føre sagen for ham. Hans modpart er anklager fra Nordjyllands Politi. En psykiater har mentalundersøgt Hamlet forud for retssagen, og en retsbetjent fra Retten i Aalborg fører vidnerne frem for nævningetinget, som består af dommere fra retterne i Aalborg, Hjørring, Viborg og Vestre Landsret samt publikum.

Professionelle skuespillere

'Please, Continue (Hamlet)' kombinerer den virkelige tragedie med Shakespeares klassiske krimidrama. Dramatikerne Yan Duyvendak og Roger Bernat, som står bag, lod sig inspirere af en uheldig fransk hændelse, hvor en ung mand kom til at slå sin kærestes far ihjel, mens de alle var til bryllup hos den unge mands mor. Dramatikerne så ligheder til Hamlet og kreerede et stykke konceptteater, som før opførelsen i Danmark har været spillet i otte europæiske lande.

"Det er teater om noget så relevant som retssager. Det kunne vi ikke sige nej til."

Christian Lundblad, retspræsident ved Retten i Aalborg

Der medvirker tre uddannede skuespillere i stykket. I den danske udgave er det Esben Smed som Hamlet, Alba August som Ophelia og Marina Bouras som Hamlets mor Gertrud.

Alle øvrige medvirkende er amatører i teaterteknisk forstand, men professionelle i den funktion, de varetager i stykket. Scenen er sat i en retssal, og alt omkring retssalen er den ægte vare: Afhøringer, politirapporter og tekniske beviser er skabt af

Pressefoto fra forestillingen 'Please, Continue (Hamlet)', som før opførelsen i Danmark har været spillet i otte europæiske lande.

nordjyske fagfolk på stedet. Hamlets besøg hos retspsykiateren, som indleder denne artikel, gengiver således skuespiller Esben Smeds oplevelse, da hans karakter Hamlet skulle undersøges af retslægen Michael Andreasen. Retslægens rapport indgår som en del af bevisførelsen og vil sammen med det øvrige materiale være grundlaget for forsvarsadvokatens, anklagerens og dommerens arbejde i retssagen.

Kort sagt foregår alt, som det ville gøre, hvis Hamlet til et bryllup i Aalborg blev så arrig, at der fulgte et retsligt efterspil.

Brede rettens arbejde ud

Retspræsident ved Retten i Aalborg Christian Lundblad var på vej

ind til et møde med sine dommerkolleger, da han fik et opkald fra Anders Hjulmand, advokat og partner i HjulmandKaptain og formand for Aalborg Teater. Han fortalte om et schweizisk teaterkoncept, hvor professionelle skuespillere samarbejder med det lokale retsvæsen om at opføre en moderne Hamlet. Var det mon noget, man kunne forestille sig Retten i Aalborg være en del af?

"Jeg gik ind til mødet og sagde: "Nu skal I høre, hvad jeg har sagt ja til", siger Christian Lundblad med et grin. Han var ikke et øjeblik i tvivl om, at han og kollegerne skulle være med i det stykke:

"Det er teater om noget så relevant som retssager. Det kunne vi ikke sige nej til," siger Christian Lundblad:

"Det er på flere måder et bidrag i en god sags tjeneste. Vi vil jo gerne styrke kulturen i nærområdet sådan helt generelt, og så er det jo en fantastisk mulighed for at brede det, der sker i retterne, ud til et større publikum," siger han.

"Stykket er et godt eksempel på, at straf ikke er en objektiv videnskab. Det budskab vil vi gerne bidrage med at få ud."

Christian Lundblad, retspræsident ved Retten i Aalborg.

Den subjektive retfærdighed

Christian Lundblad kontaktede anklagemyndigheden og forsvarsadvokaterne i området, og engagerede sig også i retspsykiatrien og naboretterne. Alle var med på ideen. Stykket opføres fem gange, og hver gang er det med ny besætning: Nye advokater, anklagere og dommere – og med et nævningeting, der udpeges blandt dén aftens publikum. Hver forestilling er unik; ganske som en retssag:

"Vi ved fra de andre lande, hvor forestillingen har været vist, at der er vidt forskellige afgørelser i sagen – både fra land til land, men også fra aften til aften afhængigt af de forskellige personer, der medvirker. Hamlet er blevet både frikendt og dømt til 10 års fængsel," siger Christian Lundblad.

Det er netop forskellen i udfald fra aften til aften, som er en af hovedårsagerne til, at retspræsidenten så muligheder i at være med.

"Der er en objektiv retfærdighed. Vi behandler alle lige, og vi udmåler straf efter lovgivning og praksis. Men vi har jo med mennesker at gøre, og det er i høj grad subjektivt. Vi skal ærligt stå ved, at man ikke kan trække en dom i en automat eller slå op på en pc og dømme efter en objektiv sandhed," siger Christian Lundblad.

"Hamlet bruger en kniv til at slå et andet menneske ihjel. Hvis X-handling gav Y-straf, så var den dom jo enkel at afsige – men sådan er det ikke. I retterne er det i høj grad spørgsmålet om forsæt, vi behandler, og det er viljen bag handlingen, som vi straffer for. Det illustrerer stykket fint," siger han.

Skuespil forbudt

Forestillingen varer mellem to og tre timer. Nærmere kan man ikke komme det, for det afhænger af, hvordan 'retssagen' forløber. Skuespillerne har roller, og de har et indstuderet kendskab til, hvad der skete den pågældende aften – men derudover er der intet, der ligger fast. Hamlet kan være angrende og indrømmende den ene aften, aggressiv og benægtende den anden.

Ingen af amatørerne har replikker. De skal gøre det, de plejer at gøre, når de enten forsøger at løfte en bevisbyrde, forsvare en klient eller afsige en dom. Til det hører ord, men altså ingen ord, der er lært udenad. De skal bare være på arbejde:

"De har fået forbud mod at spille skuespil. Det er faktisk en del af instruktionen til dem," som Gitte Vad, markedsføringsansvarlig på Teater Nordkraft i Aalborg, forklarer det.

Det er Christian Lundblad glad for. Han har medvirket i processpil i forbindelse med kursusaktiviteter og procedureøvelser, men derfra og til at gå på scenen i et teater foran et betalende publikum er der et stykke vej:

"Vi er jo vant til at være på, så det bekymrer mig sådan set ikke. Der havde nok været lidt lampefeber, hvis jeg skulle være noget andet end det, jeg er – og det havde været langt værre, hvis jeg skulle lære replikker," siger han.

Ingen grå mængdevarer

Christian Lundblad regner ikke med, at scenekunsten bliver den fremtidige metier. Men krydsfeltet mellem jura og kultur vil han gerne opdyrke yderligere, for det kan noget, der er brug for:

"Vi har åbne domstole i Danmark, det står i grundloven. Kan vi bidrage til, at flere får et indblik i, hvad der foregår i retterne, så gør vi gerne det. Vi har eksempelvis også talt om at bruge retten til en kunstudstilling, hvis der var et tema, der gjorde det relevant at udstille hos os, så vi er meget åbne for at engagere os og bruge kulturen til at fortælle om det, vi arbejder med," siger han.

"Der er forskellige facetter, som giver forskellige afgørelser, og ideelt set burde publikum se mere end en forestilling for derigennem at opleve, hvordan den samme hændelse kan føre til vidt forskellige resultater."

Christian Lundblad, retspræsident ved Retten i Aalborg

"Vi kan fint bevæge os ind på det område, uden at retten bliver til et show. I det konkrete tilfælde skal vi jo gøre det, vi plejer. Det afgørende er at vise, at det at være dommer, anklager eller forsvarer ikke er en grå mængdevarer eller en hyldemeter lovsamlinger. Der er forskellige facetter, som giver forskellige afgørelser, og ideelt set burde publikum se mere end en forestilling for derigennem at opleve, hvordan den samme hændelse kan føre til vidt forskellige resultater," siger Christian Lundblad.

Mulighederne for flere optrædener på de skrå brædder skal nok komme. Gitte Vad fra Teater Nordkraft samarbejder i hvert fald gerne med retsvæsenet en anden gang:

"Det har været et helt genialt forløb. Vi har mødt et fantastisk engagement og entusiasme fra retten, anklagere og forsvarere, retspsykiatrien og alle andre," roser hun.

HER KAN DU SE DET STYKKET

Forestillingen spiller fem dage på Teater Nordkraft, Teglgårds Plads 1, 9000 Aalborg.

Den juridiske besætning er som følger:

Tirsdag den 15. marts kl. 19.00:

Forsvarsadvokat Rasmus Amandusson, anklager Jette Rubien og dommer Jytte Tørsteff.

Onsdag den 16. marts kl. 19.00:

Forsvarsadvokat Bjarne Damm Johansen, anklager Susanne Hansen og dommer Malene Urup.

Torsdag den 17. marts kl. 19.00:

Forsvarsadvokat Lise Wilson, anklager Karina Skou og dommer Carsten Michelsen.

Fredag den 18. marts kl. 19.00:

Forsvarsadvokat Lars Espersen, anklager Kim Kristensen og dommer Jette Skole.

Lørdag den 19. marts kl. 14.00:

Forsvarsadvokat Anker Laden-Andersen, anklager Mette Høg og dommer Christian Lundblad.

Yderligere information på www.teaternordkraft.dk.

PENGENE GÅR TIL ET GODT FORMÅL

Ingen forsvarer, anklager eller dommer modtager betaling for at medvirke i forestillingerne. I stedet får de mulighed for i fællesskab at donere et beløb, der svarer til det, de ville have fået i løn, havde de været skuespillere, til et almennyttigt formål.

TEATER NORDKRAFT

PLEASE, CONTINUE (HAMLET)

19. marts kl. 19.00

Hamlet er en af de mest kendte og populære skuespil. Den handler om en prins, der er blevet dræbt af sin onkel, og som selv begår selvmord.

Den er altid en vigtig del af den danske kultur, og den har været genstand for mange forskellige tolkninger og udgaver.

Denne forestilling er en moderne tolkning af den gamle historie, og den er en fantastisk mulighed for at se et af verdens mest berømte skuespil på scenen.

Placering: Teater Nordkraft, Teglgårds Plads 1, 9000 Aalborg

Pris: 150,- kr.

Cast: Rasmus Amandusson, Jette Rubien, Jytte Tørsteff, Bjarne Damm Johansen, Susanne Hansen, Malene Urup, Lise Wilson, Karina Skou, Carsten Michelsen, Lars Espersen, Kim Kristensen, Jette Skole, Anker Laden-Andersen, Mette Høg, Christian Lundblad.

På Teater Nordkrafts hjemmeside kan du købe billet til forestillingerne og læse mere om 'Please, Continue (Hamlet)'.